

Situacija s nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini

Februar 2025

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Činjenice i podaci

Broj nezakonitih dolazaka migranata 2018-2025: 173'216

Švicarska sredstva dodijeljena 2018/25:

5'139'639 CHF

Aktivnosti Švicarske

- Finansijski doprinos lokalnim OCD-ima koje pružaju osnovne usluge migrantima.
- Mandat lokalnoj organizaciji za izgradnju sistema vodosnabdijevanja koji obezbjeđuje čistu vodu za piće migrantima i lokalnom stanovništvu.
- Finansijski doprinos UNHCR-u koji omogućava zdravstvenu zaštitu migrantima.
- Privremeno raspoređivanje švicarskog stručnjaka za dječiju zaštitu u UNICEF.
- Finansijska podrška Danskom vijeću za izbjeglice (DRC) za pružanje humanitarne pomoći i zdravstvene zaštite migrantima.
- Finansijska podrška Danskom vijeću za izbjeglice (DRC) za odgovor na pandemiju COVID-19.
- Finansijska podrška Švicarskom crvenom krstu za pružanje humanitarne pomoći migrantima.
- Finansijska podrška Caritasu Švicarske za provođenje specifičnih higijenskih mjera za COVID-19.
- Donacija lične zaštitne opreme za medicinsko osoblje, lokalno stanovništvo i migrante.

Crveni krst Federacije BiH, partner Danskog vijeća za izbjeglice, pruža prvu pomoć migrantima

Kontekst

U Bosnu i Hercegovinu (BiH) je od 2018. stiglo više od 140.000 migranata. BiH predstavlja usko grlo za migrante, jer su mnogi zapeli u zemlji, ne mogavši preći zaštićenu granicu prema Hrvatskoj. Unsko-sanski i Sarajevski kanton imaju najveći broj migranata; stoga su izgrađena 4 privremena prihvatna centra (PPC) u ta dva kantona. Broj migranata koji borave u BiH se konstantno mijenja (naviše ih je bilo oko 10.000). Od 2023. migranti su počeli provoditi manje vremena u BiH i uspijevali preći dalje u Evropu. Iako je time došlo do manjeg broja dana prosječnog boravka migranata u BiH, te stoga i manje zauzetosti PPC-ova, broj dolazaka je bio značajno veći nego ijedne od prethodnih godina. Takva situacija je dodatno opteretila pružaoca usluga unutar i van PPC-ova, kojima upravlja država ali koji još uvijek zavise od podrške izvana. Zbog svog putovanja i životnih okolnosti, migranti su izloženi višestrukim socijalnim rizicima i rizicima po pitanju zaštite. To je poseban izazov za lokalni sistem zdravstvene zaštite koji ne prima dovoljno sredstava i nema dovoljno osoblja.

Odgovor Švicarske

Na osnovu potreba o kojima izvještavaju vlasti BiH, Švicarska vlada je podržala nekoliko humanitarnih projekata čije ciljne grupe su blokirani migranti i lokalno stanovništvo. Projekte je finansirala Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC) i Državni sekretarijat za migracije (SEM).

Pružanje osnovnih usluga, pomoć u hrani, dječja zaštita i podrška tokom zime

Crveni krst Federacije BiH i NVO Pomozi.ba migrantima su obezbijedili hranu, odjeću i druge potrepštine, a jedan švicarski stručnjak je pomagao UNICEF-ovom timu u zemlji koji je pružao zaštitu djeci migrantima 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji. Pošto situacija sa smještajem migrantata u BiH nije bila riješena, migranti su se našli u teškim vremenskim uslovima bez pristupa osnovnoj pomoći. Da bi se izbjegla humanitarna kriza i spasili životi, pružena je hitna pomoć za 2000 migrantata. Uključeni su artikli za očuvanje života i za zimu. Nakon požara u prihvatnom centru Lipa u decembru 2020. Crveni krst Unsko-sanskog kantona je preuzeo snabdijevanje migrantata hranom. Švicarska je u augustu 2021. pomagala Crvenom krstu sa 2500-3000 obroka dnevno za 800-1000 migrantata.

Izgradnja sistema vodosnabdijevanja

Više od 400 porodica s djecom smještenih u Hotel Sedra u naselju Ostrožac na Uni i 113 lokalnih stanovnika nije imalo pristup sigurnoj vodi za piće. Projekat koji su provodili Una Consulting i Grad Cazin imao je za cilj smanjiti rizik po zdravlje u vezi s vodom i obezbijediti pitku vodu. U toku 2021. migrantske porodice i stanovnici zajednice domaćina dobili su pristup svježoj i čistoj vodi.

- Finansijska podrška Danskom vijeću za izbjeglice (DRC) u obezbjeđivanju hitne pomoći u toku zime.
- Finansijska podrška MOM-u/Službi za strance za operacionalizaciju prihvatnog centra Lipa.
- Finansijski doprinos Crvenom krstu Unsko-sanskog kantona za obroke migrantima.
- Finansijski doprinos sigurnoj kući za ugrožene maloljetne migrante u Sarajevu (preko Caritasa Švicarske)
- Finansijski doprinos Službi za poslove sa strancima/IOM za unapređenje infrastrukture migrantskog kampa Blažuj.

Doprinos partnerima 2018-2024.

Organizacije	Iznos (CHF)
NVO Pomozi.ba	15.000
Crveni krst Federacije BiH	25.000
Una Consulting/ Grad Cazin	200.000
UNHCR	200.000
UNICEF	104.200
DRC/RCFBiH	422.000
DRC	650.000
Švicarski crveni krst	390.000
Caritas Švicarske	149.000
DRC/RCFBiH	160.500
DRC/RCFBiH	685.000
DRC	250.000
DRC	240.000
IOM	508.796
Crveni krst Una-Sana	43.143
IOM	300.000
Caritas Švicarske	550.000
IOM	247.000

Dodatne informacije

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Tel. +387 33 25 40 37
Ilma Arnautović, programski službenik
ilma.arnautovic@eda.admin.ch

Zdravstvena zaštita za izbjeglice i migrante

Ogromna većina migranata nema pravo na primarnu zdravstvenu zaštitu, iako je njihov put često opasan i izvor ozbiljnih zdravstvenih stanja. Doprinos Švicarske organizacijama koje pružaju zdravstvenu pomoć migrantima kao i lokalnim zdravstvenim ustanovama je stalna: od obezbjeđivanja medicinske opreme i lijekova, pružanja zdravstvenih usluga, uključujući psihosocijalnu pomoć do jačanja kapaciteta. Ovi angažmani su pomogli sačuvati živote i poboljšati zdravlje migranata, smanjiti rizike i širenje bolesti i omogućili institucijama za javno zdravlje da pružaju bolju zdravstvenu zaštitu i migrantima i lokalnom stanovništvu.

Odgovor na pandemiju COVID-19

Migranti koji obitavaju unutar i van prihvatnih centara bili su pod visokim rizikom od infekcije COVID-19. Pristup zdravstvenim podacima, dijagnostičko testiranje i medicinska njega bili su ključni za očuvanje života i smanjenje posljedica pandemije. Švicarska je sponzorirala modernizaciju infrastrukture u zdravstvu i obezbijedila specijalnu medicinsku opremu za dijagnostiku i liječenje hitnih slučajeva pacijenata zaraženih Covidom-19. Caritas Švicarske je obezbijedio usluge pranja rublja u dva prihvatna centra i mobilnu službu pranja rublja i punktove za ručno pranje koji pokrivaju nekoliko lokacija. Da zaštititi medicinsko osoblje i pacijente u zdravstvenim ustanovama i prihvatnim centrima za migrante od zaraze, Švicarska je donirala 30.250 kompleta opreme za ličnu zaštitu 80 centara za primarnu zdravstvenu zaštitu i devet prihvatnih centara putem aktuelnog partnerstva s Danskim vijećem za izbjeglice i Crvenim krstom Federacije BiH.

Humanitarni odgovor Švicarskog crvenog krsta

Hiljade migranata u tranzitu kroz zemlju nemaju pristup vodi, hrani, skloništu, osnovnoj prvoj pomoći i drugim uslugama. Švicarski crveni krst je pružio podršku Crvenom krstu BiH da nastavi pomagati migrantima na migrantskoj ruti.

Podrška upravljanju centrom Lipa

Putem Međunarodne organizacije za migracije, Švicarska je dala direktni doprinos radu privremenog prihvatnog centra Lipa, koji može primiti 1500 migranata, dopunjajući međunarodne napore za podršku vlastima BiH da obezbijede pristojne prihvatne kapacitete. Služba za strance dobila je pomoć za upravljanje i nesmetan rad privremenog prihvatnog centra Lipa pokrivanjem ličnih troškova terenskih asistenata i osoblja koje radi na održavanju. Pored toga, električne instalacije koje omogućavaju funkcioniranje privremenog prihvatnog centra spojene su na opštinsku električnu mrežu a glavne dionice unutrašnje mreže puteva koje omogućavaju snabdijevanje centra su asfaltirane.

Podrška ugroženim maloljetnim migrantima

Putem Caritasa Švicarske pružena je podrška za funkcioniranje jedine sigurne kuće za ugrožene maloljetne migrante bez pratnje. Imali su koristi od sveobuhvatne podrške, uključujući pristup zdravstvenim uslugama sa posebnim fokusom na osnovnu zdravstvenu zaštitu, mentalno zdravlje i psihosocijalnu podršku, kao i adekvatne dnevne namirnice kao što su hrana, odjeća i higijenski artikli. Sigurni smještaj, kao što je ovaj centar, sa obučenim osobljem, dodatno je pružio stabilnost i sigurnost za ovu ranjivu grupu, dok je njihova integracija u lokalne sisteme olakšana.

Infrastruktorna nadogradnja kampa Blažuj

Relevantne vlasti BiH izrazile su postojanje kontinuiranih izazova koje predstavlja povećanje stope fluktuacije migranata i neophodnost da se osigura da kamp ostane sigurna lokacija za migrante koji tamo borave, kao i za pružaocu usluga i ljudi koji tamo rade. Dakle, ovaj projekat jača cjelokupno sigurnosno okruženje u kampu Blažuj, omogućavajući nadležnim organima da održivo upravljaju kampom, tako što će biti u stanju bolje zaštiti migrante i radnike od kriminalnog ponašanja uključujući krađu, iznudu i vrbovanje ranjivih pojedinaca u kriminalne aktivnosti; praćenje kretanja ranjivih migranata do-iz-unutar kampa i zaštita od rizika po javno zdravlje osiguravanjem da se poštuju kontrole pristupa i protokoli registracije migranata.